

Vervolging van roofvogels in Nederland in 2002

Rob G. Bijlsma, Jan Schipperijn, Rob van Swieten, Pedro Zoun

Roofvogelvervolging werd in 2002 op vele plekken in het land vastgesteld, soms geclusterd maar ook wel incidenteel. In dit overzicht zijn door mensen veroorzaakte sterfte en vervolging verwerkt, zoals vermeld op de nestkaarten (WRN en SOVON) of aangegeven bij Algemene Inspectie Dienst, Politie en CIDC-Lelystad. In dit overzicht ook een uitwerking van enkele politiezaken die het afgelopen jaar hebben gespeeld (via Politie Hollands-Midden), om aan te geven hoe moeilijk het is om tot vervolging te komen. Laat staan tot een veroordeling.

Werkwijze

Vergiftiging en afschot worden op gestandaardiseerde wijze door CIDC-Lelystad onderzocht. De eerste onderzoeksstap omvat de sectie, in een aantal gevallen aanvullend met röntgenologisch en/of microbiologisch onderzoek. Macroscopisch onderzoek aan krop en maaginhoud is van belang bij het vaststellen van vergiftiging en het opsporen van de mogelijke bron en toedracht. Aanwezige hagelkorrels of kogels worden uit het kadaver verwijderd en verzameld als bewijsmateriaal en/of voor eventueel onderzoek op lood. De tweede onderzoeksstap omvat chemisch-toxicologisch onderzoek. Op basis van de anamnese en bevindingen van de eerste onderzoeksstap worden inzendingen aangemerkt voor vervolgonderzoek (Zoun 2000).

Losse meldingen van verstoring worden op hun merites bekeken; lang niet altijd bleek er voldoende bewijs ondanks duidelijke aanwijzingen dat er iets niet in de haak was. Zulke gevallen worden hier niet gebruikt. De verstoring van roofvogelnesten wordt bijgehouden door de nestcontroleurs. Er wordt gekeken naar loopsporen richting nest, vertrapte vegetatie rond het nest, klimsporen, afgebroken takken, hagelsporen, schade aan eieren, en andere vreemde zaken. Dit wordt apart op de nestkaart vermeld. Het moge duidelijk zijn dat lang niet alle opzettelijke verstoringen als zodanig worden herkend. Afgelopen jaar stonden er geregeld verontruste mededelingen op de nestkaarten, veelal echter niet voldoende gespecificeerd om ze als een nestvertoering op te voeren. Het bekende topje van de ijsberg...

Resultaten en discussie

Landelijk beeld

De kaarten met vergiftigingen en nestverstoringen leveren een uitgebreidere verspreiding over het land op dan de laatste jaren gebruikelijk was (Figuur 1). Of dat betekent dat er meer en op grotere schaal roofvogels werden vervolgd, is echter niet met zekerheid te zeggen. Friesland en Noord-Brabant voeren, als vanouds, de boventoon, maar de ontwikkelingen in Overijssel, Noord-Holland, Zeeland en Limburg zijn reden tot enige bezorgdheid. Via onze veldwaarnemers in de respectievelijke regio's vangen we

wel eens wat op over de achterliggende redenen voor vervolging. Dat varieert van bescherming van weidevogels (Friesland) tot eierverzamelen (Friesland), bescherming van jachtwild (Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Noord-Brabant, Zeeland en Limburg), vervolging van vossen (Noord-Holland), postduivenhouders (Noord-Brabant) en uithalen van eieren of jongen van Haviken ten behoeve van de valkerij (Noord-Brabant, mogelijk Zuid-Holland). Ook bescherming van kippen, eenden en ander klein huisgedierte kan aanleiding zijn lokaal in te grijpen.

Vergiftiging

Gevalen van vergiftiging waren geconcentreerd in de nawinter en het vroege voorjaar, met 13 gevallen in januari, 17 in februari, 11 in maart, 6 in april, 1 in juni en 2 in oktober. De praktijk leert dat er voor de maanden november en december vaak nog meldingen nakomen, die dus geen plek vinden in onderhavige rapportage (zo meldt het Eindhovens Dagblad op 20 december 2002 acht dode Buizerds en twee dito bunnings bij Lage Mierde, liggend naast een vergiftigd konijn; bericht opgestuurd door Wiebe Witteveen). Deze worden met terugwerkende kracht ingevoegd, zoals 2 vergiftigingsgevallen in december 2001 (verwerkt in Tabel 1).

Kijkend naar de verspreiding van vergiftigingen valt de groepering in een beperkt aantal gebieden op, deels samenvallend met de activiteitsgebieden van roofvogelonderzoekers. Een aantal van deze plekken is al bekend uit eerdere overzichten en komt blijkbaar overeen met enkele die-hards onder roofvogelvervolgers (Bijlsma *et al.* 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, van Lieshout *et al.* 1997). In 49 van de onderzochte gevallen werd door CIDC-Lelystad geconcludeerd dat de vergiftiging opzettelijk was via vergiftigd aas. Het gaat om de volgende gebieden (Figuur 1):

Groningen: Vlagtwedde, Siddeburen en Alteveer,
Friesland: St. Nicolaasga, Drachtstercompagnie en Oldeberkoop,
Drenthe: Emmen en Zuidwolde,
Overijssel: Enter, Rijssen, Schuinesloot en Hengelo,
Gelderland: Borculo,
Flevoland: Kraggenburg,
Noord-Holland: Callantsoog en Castricum,
Zeeland: Oostburg, Termeuzen en Overslag,
Noord-Brabant: Wijbosch, Schijndel, Best, Oeffelt en Aarle, en
Limburg: Dieteren, Nieuw Bergen, Sevenum en Merselo.

De op naam gebrachte gifsoorten waren (in volgorde van frequentie): 24x aldicarb, 12x carbofuran, 5x aldicarb/carbofuran, 5x parathion, 1x strychnine en 5x granulaat. In een aantal gevallen waarbij in de krop- of maaginhoud door macroscopisch onderzoek de kennelijke aanwezigheid van vergif (verdachte korreltjes, waarschijnlijk bestrijdingsmiddel in granulaatvorm) was vastgesteld, kon de precieze aard van het vergif met de standaard analysetechnieken niet worden vastgesteld., of achte de inzender vanuit het oogpunt van opsporing chemisch-toxicologisch vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Deze gevallen zijn in de tabel gerangschikt onder de term "bestrijdingsmiddelgranulaat,,"

De vergiften parathion, aldicarb en carbofuran vormen de werkzame stoffen van in Nederland wettelijk toegelaten middelen ter bestrijding van insecten en/of aaltjes. De toelatingen van middelen op basis van parathion (vloeistof of granulaat) zijn in april 2002 ingetrokken. Carbofuran (uitsluitend vloeistof toegelaten; granulaat sinds 2 juni 1999 niet meer toegelaten) mag uitsluitend worden toegepast in de glastuinbouw. Strychnine, dat vroeger werd gebruikt ter bestrijding van knaagdieren en mollen, is sinds 1998 in ons land niet meer toegelaten.

In uitgelegd aas werd aldicarb (10x), aldicarb/carbofuran (9x), carbofuran (4x), parathion (1x) en granulaat (1x) aangetroffen. Voor dit doel werden aldicarb en carbofuran uitsluitend als granulaten (10% werkzame stof) toegepast, parathion meestal als vloeibare formulering (25% werkzame stof) en in een enkel geval als granulaat (10% werkzame stof). Als vergiftigd aas werden de volgende dieren gebruikt: 1x blauwe reiger, 1x kolgans, 6x duikeend, 1x strandloper, 4x kip, 6x duif, 1x postduif, 1x houtduif, 1x muskusrat, 3x konijn en 1x mol.

Tabel 1. Doodsoorzaken van roofvogels in relatie tot menselijk handelen in Nederland in 1975-2002 (bronnen: ID-Lelystad, WRN). *Causes of death of raptors in The Netherlands (sources: CIDC- Lelystad, WRN).*

Doodsoorzaak <i>Cause of death</i>	Gif <i>Poison</i>	Klem/doodslag <i>Trap/killed</i>	Afschot <i>Shot</i>	Nestverstoring <i>Nest disturbance</i>
1975-88	621	2	69	145
1989	21	?	?	?
1990	20	?	?	?
1991	61	?	?	?
1992	76	0	5	?
1993	33	2	7	?
1994	13	2	6	26
1995	65	4	13	9
1996	106	9	18	139
1997	176	10	13	62
1998	91	0	7	105
1999	80	4	4	88
2000	33	2	3	129
2001	23	0	0	80
2002	50	1	3	58

Alleen Bruine Kiekendief en Buizerds (deels aaseters, dus kwetsbaar) en Haviken (vaak doelwit van gerichte acties in verband met vermeende schadelijkheid) zijn gemeld als slachtoffers van vergiftiging (Tabel 2). Sommige Buizerds kunnen het slachtoffer zijn geworden van illegale acties gericht tegen vossen, onder meer rond het Zwanenwater bij Callantssoog.

Tabel 2. Doodsoorzaken van roofvogels in relatie tot menselijk handelen in Nederland in 2002. *Causes of death of raptors, inflicted by humans in The Netherlands in 2002.*

Soort <i>Species</i>	Gif <i>Poison</i>	Klem/kooi <i>Trap</i>	Afschot <i>Shot</i>	Nestverstoring <i>Nest disturbance</i>
Bruine Kiekendief <i>Circus aeruginosus</i>	1	0	0	11
Havik <i>Accipiter gentilis</i>	3	0	2	20
Sperwer <i>A. nisus</i>	0	0	0	3
Buizerd <i>Buteo buteo</i>	46	1	0	23
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	0	0	0	1
Totaal <i>Total</i>	50	1	2	58

Afschot, klem, vangkooi en andere middelen

Er kwamen via de officiële kanalen geen meldingen binnen van afschot of sterfte in vangkooien. Toch gebeurde er op dat vlak wel het een en ander. Het vogel- en egelasiel te Kampen meldde bijvoorbeeld op pagina 6 van hun nieuwsbrief 2002 een geklemde Buizerd in de naburige gemeente (niet nader gespecificeerd).

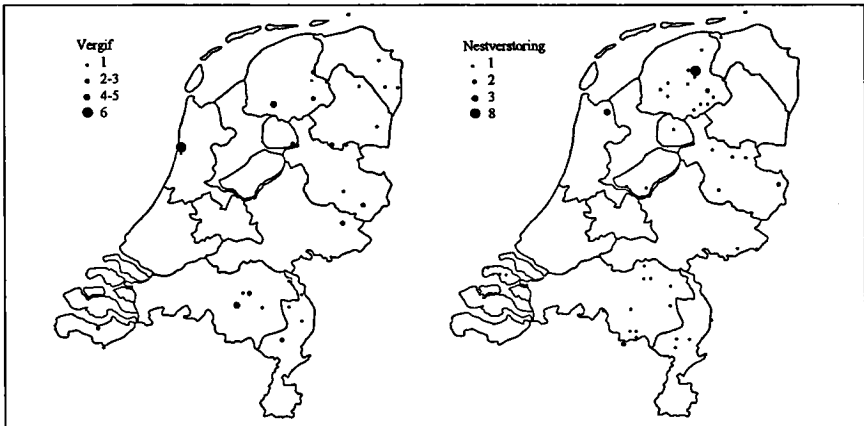
Afschot van Haviken werd gemeld uit Noord-Brabant, bij Rietakker en in het Venakkerbosch (Wiebe Witteveen). Dit zijn gebieden waar al meerdere jaren achtereen duistere zaken spelen.

Adulte vrouw Havik in verre gaande staat van ontbinding, maar met hagelkorrel zichtbaar in rechterpoot, De Lange Akkers bij Riethoven, 21 april 2002 (Wiebe Witteveen). *Shot adult female Northern Goshawk in the southern Netherlands, with fragment of lead shot visible in right tarsus.*

Nestverstoring

Voor zover geregistreerd is dit, naast het uitleggen van vergiftigd aas, tegenwoordig de meest gebruikelijke methode om roofvogels aan te pakken. Omgerekend naar het aantal per soort ingeleverde nestkaarten werd 0.1% van de Torenvalken verstoord, 0.5% van de Sperwers, 4.8% van de Bruine Kiekendieven, 1.3% van de Buizerds en 3.3% van de Haviken. Mocht deze steekproef maatgevend zijn voor de Nederlandse situatie als geheel (en dat is gezien het aantal van ruim 4000 nestkaarten en de ruime spreiding ervan over het land aannemelijk), en we gaan uit van de meest recente populatieschattingen van de betreffende soorten (Hustings & Vergeer 2002), dan zouden er in 2002 ongeveer 270 roofvogelnesten om zeep zijn geholpen. Dit is een conservatieve schatting, omdat het grote aantal mislukte nesten onder verdachte omstandigheden (maar zonder bewijs) hierbij niet is inbegrepen. Het gebrek aan harde bewijzen is helaas een probleem bij zulke meldingen, noch afgezien van de terughoudendheid van melders om in hun eigen woonomgeving man en paard te noemen. In vergelijking met eerdere jaren is het aantal nestverstoringen sterk gedaald, maar het is moeilijk te beoordelen hoe reëel dat is.

Figuur 1. Kwantitatieve verspreiding (5x5 km-blokken) van (links) vergiftigde roofvogels, en (rechts) nestverstoringen in Nederland in 2002. *Quantitative distribution (5x5 km) of (left) poisoned raptors, and (right) deliberately disturbed nests in The Netherlands in 2002.*

De aandacht van nestverstoorders richt zich op de meest voorkomende grote roofvogels, zoals Bruine Kiekendief (Laag-Nederland), Buizerd (overall) en Havik (bossen). Het gaat om lokaal geconcentreerde vervolging, bijvoorbeeld voor de Bruine Kiekendief langs de Zuiderkwelweg in de Wieringermeer (eieren in 3 nesten doorgepikt), in Midden-Friesland (omgeving Sneek) en op Schouwen-Duiveland (Schuddebeurs, Kerkwerve, Moriaanshoofd, Renesse). Per locatie is misschien maar één persoon op deze wijze actief. Dat geldt feitelijk voor alle clusters, met soms een regionale inslag wanneer in groter verband bepaalde zaken “worden rechtgezet,,

Figuur 1 laat zien dat de situatie in Friesland (veelal Buizerds betreffend, want in half-open en open cultuurland) en in Noord-Brabant (vooral Havik en Buizerd) weinig verbetering laat zien ten opzichte van voorafgaande jaren. Op niet weinig plaatsen op het Friese platteland bestaat consensus over wat goed is voor weidevogels, en onder dat goede valt niet altijd de bescherming van roofvogels. Dit is uiteraard niet de officiële politiek, en natuurlijk zijn er talloze boeren, burgers en buitenlui die roofvogels wél voluit beschermen. Sterker nog: veel Friese WRN-ers zijn zelf weidevogelbeschermer en laten geen kans onbenut om de bescherming van roofvogels te bepleiten.

De nestverstoringen in Noord-Brabant zijn van een ander gehalte. Hier speelt het aloude idee van bescherming van jachtwild een grote rol, getuige althans het feit dat aanwijzingen voor vervolging vaak samenvallen met gebieden met jachthutten, hoogzitten, fazantenvoerplaatsen, vallen en kraaienvangkooien. Daarnaast zijn verdwijningen van kleine havikjongen een aanwijzing dat uithorsten ten behoeve van valkerij eveneens voorkomt.

De houtkap in het broedseizoen heeft afgelopen jaar een nieuwe wending gekregen na uitspraken in gerechtelijke procedures (zie *De Takkeling* 10: 172). Dat weerhield privé- eigenaren noch Staatsbosbeheer ervan plaatselijk in het broedseizoen te (laten) kappen, onder meer in Hulkesteense Bos en Horsterwold in Zuidelijk Flevoland

De Algemene Inspectie Dienst neemt poolshoogte bij een omgezaagde zomereik met een bewoond haviknest (bebroede eieren), Wijnjeterpverlaat in Friesland, 10 mei 2002 (S. Bouma). *Inspection of the nesting tree of Northern Goshawk that has been illegally cut down during the egg stage, northern Netherlands, 10 May 2002.*

(SBB), en nabij Aalten. Aan de andere kant zijn er beheerders die ervoor zorgen dat vellingen en houtafvoer in de wintermaanden, of in ieder geval na het broedseizoen, plaatsvinden.

Enkele zaken nader bekeken

Nestvernietiging in Friesland: bij Ouwsterhaule werd op 20 april een jongeman op heterdaad betrapt toen hij per ladder halverwege de nestboom van een Buizerd zat met de bedoeling het nest kapot te maken. Dit werd voorkomen door in te grijpen. De andere nesten in het betreffende bos waren er al uitgegooid. De knapen kregen een alternatieve straf van bureau Hall en moesten in juni met Appie Bles mee tijdens de ronde die gericht was op het ringen van de nestjongen. Tijdens die sessie is uitgelegd hoe roofvogels leven en wonen in een landschap, in de hoop dat er althans iets van blijft hangen en herhaling wordt voorkomen.

Inbeslagneming dode Havik: in november 2001 vraagt de vinder van een dode Havik een vervoersvergunning aan op het politiebureau. Politie Hollands-Midden onderzoekt standaard alle binnenkomende dode beesten zo ook in dit geval. Het betreft een eerste kalenderjaars vrouwtje. De vogel heeft een flinke kopwond. De politie vindt de vogel verdacht. Bij vervolgonderzoek blijkt de krop resten van sierduif en nestjong te bevatten. Mogelijk vond deze vogel de dood in een duivenhok. Politie neemt contact op met de vinder, geeft aan dat geen vervoersvergunning wordt afgegeven en stelt voor om afstand te doen van de vogel. De politie heeft geen bewijs dat de vinder de vogel gedood heeft. De vinder weigert en wil de vogel terug. Deze wordt echter door de politie in beslag genomen en naar CIDC-Lelystad opgestuurd (uitslag: schedel is ingeslagen, geen verkeers- of draadslachtoffer). De vinder wordt als verdachte gehoord en, na ontvangst van de uitslag, met de feiten geconfronteerd en ten tweede male gehoord. Deze blijft bij zijn verhaal. Er wordt proces verbaal opgemaakt. De Officier van Justitie ziet onvoldoende bewijs om te vervolgen (politie idem), seponeert de zaak maar geeft de vogel niet terug. De vinder gaat tegen de inbeslagneming in beroep bij de rechtbank; deze stelt de vinder in het gelijk en beveelt de vogel terug te geven. De Havik is echter na onderzoek in Lelystad vernietigd, een standaard procedure. Vinder kan schadevergoeding vragen bij het college van PG's. Tussen Openbaar Ministerie en politie is goed overleg geweest over de afdoening van deze zaak.

Informatie vogelaars is van belang: in oktober 2000 informeert Maria Quist de Politie Hollands-Midden dat een vogelaar in een duingebied een vangkooi met een tamme duif, voer en water en een Buizerd heeft aangetroffen. De vogelaar laat beide vogels vrij. Hij wil de volgende dag met een opsporingsambtenaar van de duinbewaking naar de plaats terug om de kooi op te ruimen. Hij merkt dat de ambtenaar niet staat te springen om mee te gaan. Tot zijn verbazing merkt de vogelaar dat de vangkooi weer staat opgesteld, met een nieuwe lokduif. De duinwachter neemt duif en vangkooi mee. De vogelaar kent het terrein goed en weet dat de plaatselijke jonge Haviken zijn verdwenen. In de buurt woont een valkenier die goede maatjes is met de duinbewaking. Deze informatie komt terecht bij de contactpersoon die over roofvogelvervolgging gaat (in een andere politieregio). Uit onderzoek blijkt dat de vangkooi met lokduif is meegenomen, dat de valkenier is aangesproken maar dat er verder niets is gedaan. Posten bij

de vangplaats heeft geen zin meer. Hier houdt de zaak dus op. Maria en de vogelaar worden geïnformeerd, en de zaak gaat het archief in.

Twee jaar later is de politieambtenaar die de informatie van Maria kreeg met een AID-er onderweg naar een overleg. De AID-er vertelt van een onderzoek waarbij een Havik is aangetroffen. Het onderzoek leidt naar een valkenier, maar de AID heeft nog onvolledige informatie. De naam van de valkenier wordt genoemd, en onmiddellijk herinnert de politieambtenaar de melding van twee jaar geleden. Dat betrof dezelfde valkenier. De politieman brengt de AID-er in contact met de vogelaar die destijds de melding deed. Deze kan de AID-er informatie verschaffen, die tot dusver in het onderzoek werd gemist. Het onderzoek is nog gaande. Dit geval toont aan dat informatie uit het veld, voorgelegd aan de juiste instanties, soms na jaren alsnog van pas kan komen. De veldwaarnemers zijn de ogen en oren van de opsporingsdiensten.

Summary: Raptor persecution in The Netherlands in 2002

Poisoning incidents (n=50) and deliberate disturbance of nests (58x) were recorded throughout The Netherlands but particularly in the provinces of Friesland, Overijssel, Noord-Holland, Zeeland, Noord-Brabant and Limburg (Fig. 1). This is a wider distribution than during the preceding years, but it is impossible to say whether this represents an increase in persecution. The motives for persecution show regional variations, varying from the wish to protect game species (Overijssel, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg), to protection of meadow birds (Friesland), falconry interests (Noord-Brabant), pigeon fanciers (Noord-Brabant), poisoning of red foxes (Noord-Holland), egg collections (Friesland) and so on.

Common Buzzards (n=46), Northern Goshawks (n=3) and European Marsh Harrier (n=1) were recorded as victims of poisoning, mostly by providing poisoned baits and using aldicarb (n=24), carbofuran (n=12), aldicarb/carbofuran (n=5), parathion (n=5) and strychnine (n=1).

Disturbing nests by keeping parents away from the nest or by destroying eggs or nestlings is widespread. Based on the recorded intensity of persecution (Table 2), the large sample of nest cards (over 4000 in 2002), the distribution of nest cards over the country and the most recent population sizes of affected raptor species (Hustings & Vergeer 2002), it is calculated that at least 270 raptor nest were destroyed in 2002.

Literatuur

- Bijlsma R.G., Hustings F. & Camphuysen C.J. 2001. Schaarse en algemene vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij, Haarlem/KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Bijlsma R.G., van Kuik H., Schipperijn J. & Zoun P. 1998. Roofvogelvervolging in Nederland in 1997. *De Takkeling* 6: 54-61.
- Bijlsma R.G., van Kuik H., Schipperijn J. & Zoun P. 1999. Roofvogelvervolging in Nederland in 1998. *De Takkeling* 7: 52-58.
- Bijlsma R.G., van Kuik H., Schipperijn J. & Zoun P. 2000. Roofvogelvervolging in Nederland in 1999. *De Takkeling* 8: 52-59.

- Bijlsma R.G., van Kuik H., Schipperijn J. & Zoun P. 2001. Roofvogelvervolgning in Nederland in 2000. *De Takkeling* 8: 53-60.
- Bijlsma R.G., Schipperijn J., van Swieten R. & Zoun P. 2002. Vervolging van roofvogels in Nederland in 2001. *De Takkeling* 10: 49-55.
- Hustings F. & Vergeer J.-W. (red.), Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- van Lieshout H., Schipperijn J., Zoun P. & Bijlsma R.G. 1997. Roofvogelvervolgning in Nederland in 1996. *De Takkeling* 5(1): 43-51.
- Zoun P.E.F. 2000. Onderzoek naar de doodsoorzaken van wilde fauna ten behoeve van het opsporen van wetsovertredingen. Verslag over 1998. ID-Lelystad Rapport no. H99-2511. ID-Lelystad, Lelystad.

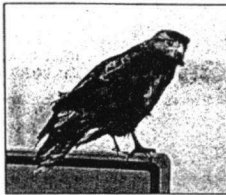
Adressen:

RGB: Doldersummerweg 1, 7983 LD Wapse.

JS: Hullenweg 29, 9301 ZD Roden.

RvS: Reeënspoor 73, 3892 VC Zeewolde.

PZ (CIDC-Lelystad): Postbus 2004, 8203 AA Lelystad.

Bescherming is te ver
doorgesloten.

Roofvogels bejagen

Als alle belangengroepen komt de Werkgroep Roofvogels Nederland op voor één enkel belang, te weten dat van de roofvogels. Dat is legitiem, hoewel het nooit verkeerd is om ook al en toe eens andere (vogel) belangen te laten meewegen. Van de WRN hoeft dat niet verwacht te worden gezien de gebezigde retoriek. Maar de bescherming van roofvogels is doorgesloten en het is tijd voor tegenactie en tegenmaatregelen.

Er is namelijk alle reden om oog te hebben voor de populaties van de

gewone huis-, tuin- en keukenvogels in Nederland! Want een ieder die een beetje affiniteit heeft met de natuur in het algemeen en met onze vogelstand in het bijzonder heeft kunnen waarnemen dat bijvoorbeeld de mussen, lijsters, merels, roodborstjes en spreuuwen langzamerhand uit onze woon-omgeving dreigen te verdwijnen en dat de weiden en akkers steeds minder grutto's, wulpen en Kievieten herbergen. En de oorzaak daarvan is beslist niet alleen de verschraving van de biotoop van deze vogels – dat zal ongetwijfeld door de WRN worden beweerd –, maar vooral de groei van het aantal roofvogels.

Over getallen gesproken: de WRN noemt zelf een aantal van

175 nestverstoringen van (alleen al!) haviken en buizerds. Het zou hier gaan om 30 procent van het totale aantal, dus er zouden dan samen zo'n 550 nesten zijn van haviken en buizerds in een relatief klein gebied van 8500 ha. En dat ondanks de 'grootscheepse vervolging'... Om hoeveel roofvogels, groot en klein, zou het dan in totaal wel niet gaan? Het is dus tijd voor tegenmaatregelen door de mens, de enige 'vijand' van de roofvogels, willen we tenminste de variëteit in het vogelbestand houden die we tot nu toe hebben gekend.

Het is hoog tijd dat een organisatie als Vogelbescherming of een organisatie van weidevogelbeschermers (bestaat die?) of misschien de provincie de noodklok gaat luiden. Bij mijn weten kennen de 'gewone' vogels zoals mus, merel, en vink nog geen specifieke beschermers. De belangrijkste tegenmaatregel kan dan niet anders zijn dan het terugbrengen van de roofvogelstand. Waarom toch die compassie met een rover die verantwoordelijk is voor het roven van vele nestjes van vogeltjes die op hun beurt ons leven zo kunnen veraangename?! Op zich een studie waard.

Leeuwarden.

H. Bruins.

Een veel gehoorde ontboezeming van een Friese vogelbeschermer in de Leeuwarder Courant van 14 maart 2001. Niet gehinderd door enige kennis wordt deze mening door 'talloos veel miljoenen' gedeeld. Gelukkig zijn er binnen Friesland, ook in kringen van weidevogelbeschermers, steeds meer mensen die zin van onzin kunnen scheiden.